

ΑΠΟΦΑΣΗ 124/1998
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ. Γ. Εμπορίου) την 18^η Μαΐου 1998, ημέρα Δευτέρα και ώρα 13.00 με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη: Βλάσιος Ασημακόπουλος,

Νικόλαος Παραθύρας,

Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυόμενου του τακτικού μέλους Κων/νου Ηλιόπουλου,

Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυόμενου του τακτικού μέλους Χαρ. Χάρακα,

Λεωνίδας Νικολούζος,

Μελίνα Μουζουράκη,

Δημήτριος Τζουγανάτος και

Ιωάννης Κατσουλάκος.

Γραμματέας: Ελένη Βασιλειάδου, κωλυομένης της τακτικής Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της συνεδρίασεως ήταν, η αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων των εταιριών «**YBONNH STORES ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ Α.Ε.**» και «**YBONNH ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.**», κατά των εταιριών «**Χ. Α.ΠΑΠΑΕΛΛΗΝΑΣ Α.Β.Ε.Ε.**», «**SANOFI BEAUTE Α.Ε.Β.Ε.**» και «**Χ. ΟΛΙΒΙΕΡΗΣ Α.Ε.**». Η ακροαματική διαδικασία είχε αρχικά οριστεί για την 7.5.1998, οπότε και αναβλήθηκε ύστερα από αίτημα του κ. Νικολάου Δοντά πληρεξούσιου δικηγόρου των καταγγελομένων εταιριών για προσωπικούς λόγους.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν : α) για τις καταγγέλλουσες εταιρίες, ο κος Αθανάσιος Παναγιωτόπουλος Αντιπρόεδρος Δ.Σ. μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων κ.κ. Κων/νου Πήττα και Δημητρίου Κουτσούκη και β) οι καταγγελλόμενες εταιρίες δια του πληρεξούσιου δικηγόρου κ. Νικολάου Δοντά. Επίσης εξετάσθηκαν ως μάρτυρες οι κ.κ. Κάτσιας Ιωσήφ Γενικός Δ/ντής της εταιρίας «**YBONNH STORES ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ Α.Ε.**» και Χρήστος Χρήστου Δ/ντης Πωλήσεων της εταιρίας «**Χ.Α. ΠΑΠΑΕΛΛΗΝΑΣ Α.Β.Ε.Ε.**»

Στην αρχή της συζητήσεως το λόγο έλαβε η Γενική εισηγήτρια της Γραμματείας, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε την απόρριψη της υπό κρίση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων.

Κατόπιν, πρώτοι το λόγο έλαβαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των αιτουσών εταιριών οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις τους, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν την αποδοχή της υπό κρίση αίτησης, στη συνέχεια το λόγο έλαβε ο πληρεξούσιος δικηγόρος των καταγγελλόμενων εταιριών ο οποίος ανέπτυξε τις απόψεις του, απάντησε σε ερωτήσεις που του υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε την απόρριψη της εν λόγω αιτήσεως .

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε Διάσκεψη, την 26 Μαΐου 1998 ημέρα Τρίτη και ώρα 10.30π.μ., κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα μέρη κατά την συζήτηση της υποθέσεως καθώς και τα υπομνήματα που υπεβλήθησαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Οι αιτούσες εταιρίες «YBONNH STORES – ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ Α.Ε.» και «YBONNH ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.» εμπορεύονται λιανικώς καλλυντικά και αρώματα μέσω δώδεκα συνολικά σημείων πώλησης. Μεταξύ των προϊόντων που διαθέτουν είναι και αυτά που προμηθεύονται από τις καθών εταιρίες «Χ.Α.ΠΑΠΑΕΛΛΗΝΑΣ Α.Β.Ε.Ε.», «SANOFI BEAUTE Α.Ε.Β.Ε.» και «Χ. ΟΛΙΒΙΕΡΗΣ Α.Ε.», που ανήκουν στον όμιλο επιχειρήσεων Χ. Α. ΠΑΠΑΕΛΛΗΝΑ.

Μεταξύ των αιτουσών και των καθών υφίσταται μακροχρόνια εμπορική συνεργασία. Συγκεκριμένα οι αιτούσες ανήκουν στο δίκτυο επιλεγμένων διανομέων των προϊόντων που εισάγουν και εμπορεύονται οι καθών.

Οι οικονομικοί όροι συνεργασίας των μερών καθορίζονται με συμφωνία τους στην αρχή κάθε έτους. Από το 1995 είχε συμφωνηθεί μεταξύ των άλλων πίστωση 115 ημερών από το τέλος του μηνός έκδοσης του τιμολογίου, ενώ από το 1996 παροχή επί των αγορών των αιτουσών 18% πλέον ποσοστού 5% επί των συνολικών αγορών, παρεχομένου με την προϋπόθεση διαφημιστικών προβολών στα καταστήματα των αιτουσών. Η παροχή επί των αγορών των αιτουσών μειώθηκε ήδη κατά το έτος 1996 σε 13% πλέον 5%, παρεχομένου με την προϋπόθεση διαφημιστικών προβολών.

Οι όροι αυτοί ίσχυαν μέχρι τέλους του έτους 1997. Την 8.1.1998 οι καθών με επιστολή τους γνωστοποίησαν στις αιτούσες τους όρους της πιστωτικής πολιτικής τους του έτους 1998 για τις εμπορικές συναλλαγές με τις αλυσίδες εξουσιοδοτημένων καταστημάτων λιανικής πώλησης. Σύμφωνα με αυτή τα τιμολόγια θα έπρεπε να εξοφλούνται 75 ημέρες από το τέλος του μηνός, εντός του οποίου εξεδόθη το τιμολόγιο ή εναλλακτικά εντός 90 ημερών από την έκδοση του τιμολογίου. Επιπλέον, τροποποιήθηκε η πολιτική παροχών για το ίδιο έτος. Το ύψος παροχών για μεγάλους πελάτες, στους οποίους συγκαταλέγονται και οι αιτούσες, ανερχόταν σε 16% επί του ποσού των αγορών τους.

Οι αιτούσες δεν συμφώνησαν στους νέους οικονομικούς όρους για το έτος 1998, με αποτέλεσμα οι καθών να διακόψουν την περαιτέρω προμήθεια τους, μολονότι οι αιτούσες με την από 24.2.1998 εξώδικη δήλωση-πρόσκλησή τους δήλωσαν διατεθειμένες να εξοφλήσουν τις παραγγελίες τους μετρητοίς.

Με την υπό κρίση αίτησή τους οι αιτούσες επικαλούμενες παραβάσεις των άρθρων 1, 2 και 2α του ν. 703/77 και επείγουσα περίπτωση προς αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης τους ζητούν την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης και συγκεκριμένα να υποχρεωθούν οι καθών να εκτελέσουν τις παραγγελίες τους με τους οικονομικούς όρους που ίσχυαν μεταξύ τους κατά το έτος 1997.

Συγκεκριμένα, οι αιτούσες ισχυρίζονται ότι η συμπεριφορά των καθών συνιστά παράβαση του άρθρου 1 του ν. 703/77 αφενός διότι η εκ μέρους των καθών εφαρμογή των νέων οικονομικών όρων συνεργασίας για το 1998 και η μετέπειτα διακοπή της συνεργασίας τους με τις αιτούσες λόγω μη αποδοχής των εν λόγω όρων από τις τελευταίες οφείλεται σε συμφωνία ή σύμπραξη ή εναρμονισμένη πρακτική των καθών, η οποία έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού. Αφετέρου, σύμφωνα πάντοτε με τους

ισχυρισμούς των αιτουσών, η άρνηση των καθών να συνεχίσουν την προμήθεια των αιτουσών με τους οικονομικούς όρους που ίσχυαν κατά το έτος 1997 δεν αποτελεί μονομερή συμπεριφορά των καθών αλλ' αποτέλεσμα απαγορευμένης σύμπραξης κατά την έννοια του άρθρου 1 ν. 703/77 εντασσόμενη στις συμβατικές σχέσεις των καθών με τους επιλεγμένους διανομείς του δικτύου τους.

Οι ανωτέρω ισχυρισμοί είναι απορριπτέοι, δεδομένου ότι οι καθών ανήκουν στον ίδιο επιχειρηματικό όμιλο και συνεπώς η εκ μέρους τους εφαρμογή ενιαίων όρων συναλλαγής δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1 ν. 703/77. Εξ άλλου, επί συστημάτων διανομής η απόφαση του προμηθευτή να αρνηθεί την προμήθεια σε κάποιο υποψήφιο μεταπωλητή ή να διακόψει τη συνεργασία του με κάποιο από τα μέλη του δικτύου μεταπώλησης μπορεί κατά περίπτωση να θεωρηθεί ότι δεν είναι μονομερής αλλ' εντασσόμενη στις συμβατικές σχέσεις του προμηθευτή με τους λοιπούς μεταπωλητές του. Ωστόσο, στην υπό κρίση υπόθεση δεν πιθανολογήθηκε ότι οι καθών επεδίωκαν την διακοπή της συνεργασίας με τις αιτούσες ή, όπως εκτίθεται παρακάτω, καταχρηστική εφαρμογή του συστήματος επιλεκτικής διανομής αλλά την εφαρμογή ενιαίων οικονομικών όρων σε μεταπωλητές αναλόγου μεγέθους και κύκλου εργασιών. Αντίθετα, αν οι καθών εξακολουθούσαν να προμηθεύουν τις αιτούσες σε τιμές χαμηλότερες από εκείνες που ίσχυαν για μεταπωλητές της ίδιας με τις αιτούσες κατηγορίας, τότε αυτή ακριβώς η άνιση μεταχείριση θα αποτελούσε ενδεχομένως παράβαση του άρθρου 1 παρ. 1 περ. δ ν. 703/77.

Το γεγονός ότι οι αιτούσες ζήτησαν από τις καθών εκτέλεση των παραγγελιών τους με πληρωμή τοις μετρητοίς δεν καθιστά την άρνηση πώλησης των καθών αδικαιολόγητη, αφού το αίτημα αυτό των αιτουσών δεν είχε την έννοια γενικότερης αποδοχής των όρων που ίσχυαν και για τους λοιπούς διανομείς, αλλά μάλλον τον χαρακτήρα μιας ευκαιριακής παραγγελίας προς ικανοποίηση άμεσων αναγκών των καταστημάτων τους. Ωστόσο, η αποτελεσματική λειτουργία των δικτύων επιλεκτικής διανομής προϋποθέτει γενικότερη συνεργασία μεταξύ προμηθευτή και μεταπωλητή που συνίσταται στη συμφωνία ως προς την προβολή των προϊόντων, απασχόληση αισθητικών συμβούλων, ειδικών διαφημιστικών προβολών, παραλαβής πλήρων σειρών προϊόντων, διατήρηση ενός λειτουργικού αποθέματος προϊόντων κλπ. Στα θέματα αυτά οι αιτούσες αρνήθηκαν να δεσμευτούν συμβατικά. Κατά συνέπεια οι καθών δεν ενήργησαν καταχρηστικά, όταν με την από 10.4.1998 επιστολή τους εξάρτησαν τον εφοδιασμό των αιτουσών από την επέλευση γενικότερης συμφωνίας επί των όρων συνεργασίας τους με τις αιτούσες.

Εξ άλλου ο περί κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης των καθών (άρθρο 2 ν. 703/77) ισχυρισμός των αιτουσών δεν ευσταθεί, ήδη λόγω του ότι το μερίδιο συμμετοχής του ομίλου των καθών στην αγορά καλλυντικών και αρωμάτων επιλεκτικής διανομής περιορίζεται σε 13,7% για το 1997 και στην αγορά καλλυντικών γενικότερα για το ίδιο έτος σε 8,03%, μερίδιο που ενόψει και του μεγέθους των λοιπών ανταγωνιστών δεν μπορεί να θεμελιώσει δεσπόζουσα θέση τους στις αγορές αυτές.

Όσον αφορά, τέλος τον ισχυρισμό περί καταχρηστικής εκμετάλλευσης εκ μέρους των καθών της σχέσης οικονομικής εξάρτησης των αιτουσών από αυτές, η οποία εκδηλώνεται με την αιφνίδια και αδικαιολόγητη μεταβολή των οικονομικών όρων συνεργασίας και την άρνηση πώλησης των προϊόντων τους στις αιτούσες λόγω μη αποδοχής από αυτές των νέων οικονομικών όρων συνεργασίας (άρθρο 2α ν. 703/77) πιθανολογήθηκαν τα ακόλουθα:

Δεδομένου ότι η ανταγωνιστικότητα ενός καταστήματος καλλυντικών και αρωμάτων εξαρτάται μεταξύ των άλλων από το εύρος της ποικιλίας των προϊόντων που διαθέτει και ενόψει του υψηλού γοήτρου και της φήμης που απολαύουν στο καταναλωτικό κοινό τα προϊόντα που εισάγουν και εμπορεύονται οι καθών, θα μπορούσε να γίνει δεκτό ότι οι αιτούσες τελούν σε σχέση οικονομικής εξάρτησης από τις καθών με την έννοια του άρθρου

2α ν. 703/77, αν οι αιτούσες αποδείκνυαν ότι παρά το γεγονός ότι διατηρούν κατά το άρθρο 5 της σύμβασης, την οποία αρνήθηκαν να υπογράψουν, τη δυνατότητα προμήθειας των προϊόντων με παράλληλες εισαγωγές, οι όροι της προμήθειας με τέτοιες εισαγωγές δεν αποτελούν γι' αυτούς ισοδύναμη πηγή προμήθειας. Πράγματι, σε μία αλυσίδα καταστημάτων υψηλής στάθμης, όπως τα καταστήματα των αιτουσών, ο καταναλωτής εύλογα αναμένει να προσφέρονται όλα τα επώνυμα προϊόντα καλλυντικών και αρωμάτων που διατίθενται από ομοειδή καταστήματα η δε έλλειψη των προϊόντων αυτών από την ποικιλία που προσφέρουν τα καταστήματα των αιτουσών έχει ως αποτέλεσμα ένα σημαντικό ανταγωνιστικό μειονέκτημα. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, δεν πιθανολογήθηκε καταχρηστική συμπεριφορά των καθών έναντι των αιτουσών. Το γεγονός ότι οι οικονομικοί όροι της συνεργασίας των καθών με τις αιτούσες αναπροσαρμόζονταν από καιρού εις καιρόν και συνεπώς η αναπροσαρμογή των όρων για το έτος 1998 δεν ήταν κάτι αιφνίδιο (ήδη εντός του έτους 1996 οι παροχές των καθών προς τις αιτούσες μειώθηκαν κατά 5%), η περιορισμένη έκταση της μείωσης των παροχών (κατά 2%), η τάση και άλλων ανταγωνιστών των καθών, όπως η PBH, να προβαίνουν κατά την ίδια χρονική περίοδο σε ανάλογες περικοπές των παροχών προς τους μεταπωλητές, η εκ μέρους των ανταγωνιστών των αιτουσών αποδοχή των νέων οικονομικών όρων ως ευλόγων (και μάλιστα ανταγωνιστών που πραγματοποιούν μεγαλύτερο κύκλο πωλήσεων των προϊόντων των καθών από ότι οι αιτούσες), καθώς και η ανάγκη εισαγωγής ομοιόμορφων όρων για πελάτες της ίδιας κατηγορίας υποδεικνύουν μάλλον μια εύλογη επιχειρηματική συμπεριφορά των καθών παρά μια καταχρηστική συμπεριφορά των καθών έναντι των αιτουσών.

Ανεξαρτήτως όμως των ανωτέρω η υπό κρίση αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων είναι απορριπτέα και για τον λόγο ότι δεν πιθανολογήθηκε επείγουσα περίπτωση προς αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης των αιτουσών. Οι αιτούσες ισχυρίζονται ότι ο κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης τους έγκειται στην άρνηση των καθών να τις εφοδιάσουν με τα προϊόντα τους, αν δεν συμφωνήσουν στους προτεινόμενους οικονομικούς όρους και υπογράψουν σχετική συμφωνία που θα ρυθμίζει την εν γένει συνεργασία τους και στις οικονομικές απώλειες που συνεπάγεται η έλλειψη των προϊόντων των καθών από τα καταστήματά τους, δεδομένου ότι δεν διαθέτουν εναλλακτική πηγή προμήθειας των εν λόγω προϊόντων. Εντούτοις, μόνη η χρηματική ζημία δύσκολα δικαιολογεί ανεπανόρθωτη βλάβη τόσο μάλλον που οι αναπροσαρμογές των οικονομικών όρων που πρότειναν οι καθών για το 1998 σε σύγκριση προς τους αντιστοίχους του 1997 δεν ήταν ιδιαίτερα σημαντικής έκτασης και η λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά το άρθρο 9 παρ. 4 ν. 703/77 δικαιολογείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (υπό προϋποθέσεις αυστηρότερες από εκείνες του ΚΠολΔ). Εξάλλου το γεγονός ότι οι αιτούσες προκρίνουν τη μη υπογραφή σύμβασης επιλεκτικής διανομής με τις καθών, υφιστάμενες μεγαλύτερη βλάβη σε σχέση με εκείνη που θα υφίσταντο, αν είχαν συνεχίσει να προμηθεύονται τα προϊόντα των καθών αποδεχόμενοι τους δυσμενέστερους γι' αυτές οικονομικούς όρους του έτους 1998, δημιουργεί επιπλέον αμφιβολίες, περί του κατά πόσον η εξακολούθηση της συνεργασίας τους με τις καθών υπό τους δυσμενέστερους αυτούς οικονομικούς όρους στοιχειοθετεί πράγματι άμεσο κίνδυνο ανεπανόρθωτης βλάβης τους.

Επειδή, συνεπώς, η Επιτροπή πιθανολογεί κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 9 παρ. 4 ν. 703/77,

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει ομόφωνα την από 23.2.1998 αίτηση των εταιριών «ΥΒΟΝΝΗ STORES – ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ Α.Ε.» και «ΥΒΟΝΝΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.» για λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

Η απόφαση αυτή εκδόθηκε την 29^η Μαΐου 1998.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάξας την απόφαση

Σταύρος Αργυρόπουλος

Δημήτριος Τζουγανάτος

Η Γραμματέας

Ελένη Βασιλειάδου